

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

Київський Політехнік

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

3 листопада 2011 року

№36 (2968)

ДЕНЬ НАНОТЕХНОЛОГІЙ В НТУУ "КПІ"

Виступає Жорес Алфьоров

Середа 19 жовтня стала в НТУУ "КПІ" справжнім Днем нанотехнологій. Він розпочався лекцією лауреата Нобелівської премії в галузі фізики, віцепрезидентом Російської академії наук Жоресом Алфьоровим "Наноматеріали та нанотехнології: стан і перспективи", яку видатний вчений прочитав для студентів, аспірантів і науковців Київської політехніки в історичній Великій фізичній аудиторії головного корпусу університету. Бажаючих послухати уславленого фізика було так багато, що місце усім не вистачило, тож часами слухачів стояли в проходах і на балконі. Утім це не завадило присутнім з величезною цікавістю сприймати все, що говорив академік Алфьоров, тим більше, що частину свого виступу він присвятив перспективам розвитку цієї найсучаснішої галузі в Україні та Росії.

Логічним продовженням лекції стало офіційне відкриття спільнотного Науково-навчального центру "Наноелектроніка і нанотехнології" НТУУ "КПІ" та Науково-виробничого концерну "Наука". У церемонії взяли участь міністр освіти і науки, молоді та спорту України Дмитро Табачник, академік РАН Жорес Алфьоров, академік НАНУ Микола Находкін, академік НАНУ ректор

НТУУ "КПІ" Михайло Згурівський, генеральний директор науково-виробничого концерну "Наука" професор Сергій Ларкін, перший проректор НТУУ "КПІ" академік НАНУ Юрій Якименко (керівник Центру з боку КПІ), інші провідні українські науковці та очільники російської компанії NT-MDT.

— Лише рік тому було прийнято рішення про створення цієї структури, — відзначив під час церемонії міністр освіти і науки, молоді та спорту Дмитро Табачник, — і ось вона вже діє. А це означає, що нам не потрібно буде направляти наших магістрів і аспірантів в інші країни на навчання у сфері наноіндустрії. Відтепер тут, на батьківщині, вони матимуть змогу працювати з найсучаснішою технікою, відкривати нові властивості матеріалів, пропонувати власні технології.

Центр створено на виконання завдань Державної цільової науково-технічної і соціальної програми "Наука в університетах" на 2008-2012 роки і Державної цільової науково-технічної програми "Нанотехнології та наноматеріали" на 2010-2014 рр. Основними напрямами його діяльності є проведення досліджень і розробок у галузях нанофізики та наноелектроніки, створення конкурентоспроможних на

світовому ринку технологій і нанокомпонентів, впровадження інноваційної діяльності та здійснення поглибленої підготовки фахівців з нанофізики та наноелектроніки.

Основою матеріально-технічної бази Науково-навчального центру НТУУ "КПІ" став єдиний в Україні модульний нанотехнологічний комплекс НаноФаб, розроблений НВК "Наука" та концерном NT-MDT у рамках російсько-української науково-дослідної програми "Нанофізика та наноелектроніка", керівниками якої є академік РАН Ж.І.Алфьоров та академік НАНУ М.Г.Находкін.

Подія викликала надзвичайну цікавість і з боку українських журналістів.

— Дуже важливо, — підкреслив, спілкуючись із ними після відкриття Центру академік Алфьоров, — що ми працюємо разом. Наука об'єднує. Наука служить людству. Адже

нічого кориснішого за науку цивілізація за свою історію не створила. Сьогодні ми маємо спільно працювати над відродженням науки в наших країнах і впроваджувати високі технології. Залучати до роботи в них молодь. Щоб не були ці технології дивом у наших країнах. Я мрію, що доживу до того часу, що колись приду в Україну в ній працюватиме не один, а кільканадцять центрів, подібних до того, що ми щойно відкрили. А журналістів на чергову таку подію прийде не стільки, скільки сьогодні, а двоє-троє, бо стане вона цілком буденною...

А поки що ця подія є для НТУУ "КПІ" геть нерядовою. Бо комплексів, подібних НаноФабу, в Україні ще не було. Адже призначений він для розробки

високовакуумних і надвисоковакуумних сумісних аналітичних і технологічних модулів, які дозволяють компонувати єдину технологічну лінію. Ця лінія зможе вирішувати завдання з розробки і дрібносерійного виробництва виробів наноелектроніки з мінімальними топологічними обмеженнями до 5 нанометрів! А ще — реалізувати групу методик і технологій для створення тривимірних схем наноелектроніки та шаблонів для наноімпринтингу. Понад те, у перспективі, після доукомплектування необхідним обладнанням (модулем фокусування іонних пучків та модулем молекулярно-променевої епілаксії) Центр матиме змогу забезпечувати експериментальне виробництво продукції наноелектроніки та відпрацювання нових технологій.

Насамкінці зауважимо, що відкриття Центру "Наноелектроніка і нанотехнології" забезпечує створення в КПІ унікального середовища в реалізації замкнутого циклу "Підготовка кадрів — Наукові дослідження — Вироб-

У новоствореному Центрі

ництво" і дозволить вивести вітчизняні наукові дослідження і підготовку фахівців з нанотехнологій на новий рівень.

Дмитро Стефанович,
Володимир Янковий

Автограф від автора

За мир і злагоду в нашому домі

мадсько-релігійної організації "Сока Гаккай Інтернешнл" (SGI), яка діє в 192 країнах світу та об'єднує понад 10 млн членів. Серед іншого Д.Ікеда започаткував серію книгодіалогів з визначними політиками, філософами, вченими різних країн, які розмірковують про долю своїх народів у новому тисячолітті та чинники, здатні знищити причини воєн у світі (вийшло друком уже кілька десятків таких розвідок).

У діалогах Д.Ікеди і М.Згурівського розглянуто соціальні, політичні, громадські та державотворчі процеси, актуальні для обох країн — Японії й України, у світі в цілому. Наведені роздуми допоможуть читачам орієнтуватися у складному хітросплетині відносин людей, які поспільно й нещомно розвиваючи технологічну компоненту, на жаль, не розвиваються

духовно. Тероризм, міжетнічні війни, воєнні конфлікти, недотримання законів, сепаратизм — такі події неподінокі в сучасному світі. Автори звертають увагу читачів, що світ стоїть на порозі нових відкриттят. На їх переконання, сила розуму людини, її толерантності, духовність — це якості, що повинні переважати, завдяки їм людина може змінити світ собі на користь.

Представляючи книгу учасникам урочистостей, М.Згурівський зауважив, що її написали представники країн, далеких одна від одної. Але вони мають чимало спільного у своїй історії: обидві пережили страхіття ядерних катастроф (Японія вдруге зовсім недавно — під час аварії на АЕС в Фукусімі), обидві стурбовані пошуком свого шляху в сучасному мінливому світі, обидві у своєму становленні пройшли трансформацію від культури війни до культури розвитку (через освіту та

підвищення загальної культури). Тож місяця, покладена на плечі нинішнього покоління, — змінити світ на краще.

Про дружні зв'язки Японії з українським народом говорив у своєму виступі директор Українсько-японського центру НТУУ "КПІ" п.Осаму Мідзуто. "Щоб рухатися далі, важливо знати одне одного", — сказав він. О.Мідзуто

також ще раз подякував українському народові за слова співчуття, висловлені свого часу у зв'язку з аварією в Фукусімі. "Тепер Україна і Японія знаходяться в перших рядах тих, хто стурбованій проблемами мирного атома", — додав він.

На завершення вечора відбулося нагородження відзнаками Української Ради Миру. Зокрема, орденом Миру І ст. відзначено Д.Ікеду за величезний внесок у справу миру і злагоди у світі — нашему спільному дому.

Н.Вдовенко

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

1 Нобелівський
лауреат
Ж.Алфьоров
у КПІ

Д.Ікеда та
М.Згурівський:
"Діалоги"

2 Лекція А.Росса

Міжнародний
семінар на ТЕФ

Українсько-
китайський
центр
НТУУ "КПІ"

Відкрито
японський
мовний центр

3 Вибори голови
Студради

Повороти долі
В.Бережкова

4 Фотовиставка
А.Ізволенської

Поміркуйте

Увага, конкурс!

Інтернет – глобальна економічна платформа

Виступає Алеク Росс

З лекцією на цю тему перед студентами та співробітниками НТУУ "КПІ" 26 жовтня виступив радник з питань інновацій в офісі Держсекретаря США п.Алек Росс. Він поділився досвідом створення та просування бізнес-проектів в інтернет-середовищі. Зокрема, звернув увагу, що нині це доступно практично без наявності стартового капіталу. 30-40% доходів у США надходить від компаній, що фізично не існують.

Доповідач зупинився також на питаннях контролю інформації у всесвітній мережі, навівши, зокрема, приклади Білорусі та Естонії. На його думку, відкритий інтернет – це проблема, яку в кожній країні уряд має вирішувати самостійно. Йшлося і про системи комунікацій, адже нині кожен бажаю-

чи може викласти матеріал в соціальних мережах: через павутину можна контролювати, координувати певні події, їх можуть використовувати правоохоронні структури тощо. Тож потрібно бути на сторожі: наявне в інтернеті може бути використане як на добре, так і на лихо. На завершення гость запрошує політехніків заходити на його сторінку facebook.com/alec.ross.

Запитання слухачів стосувалися існування професії журналіста в майбутньому (так, існуватиме, сказав гость, але лише високопрофе-

сійна); способів знайти підтримку своїм бізнес-проектам в інноваційному середовищі; найновіших інтернет-технологій (хмарні, відповіді гость, зручні і дешеві для користувачів); побудови демократичного суспільства, зокрема в Україні (інтернет – не панація для демократії чи від демократії, вважає гость, не варто утопічно сприймати IT технології); розвитку китайської економіки (на думку доповідача, вона розвивається кількісно, а не якісно, там здешевлюють товари, а не винаходять нове).

Дякуючи гостеві, ректор НТУУ "КПІ" М.З.Згурівський зауважив, що ідеї, висловлені А.Росом, допоможуть молоді стати ефективнішими у фаховому житті.

Інф. "КП"

Фахівці з венчурних інвестицій зустрілися зі студентами НТУУ "КПІ"

26 жовтня НТУУ "КПІ" відвідали всесвітньовідомі фахівці з венчурних інвестицій Естер Дайсон і Хосе Марін. Гости ознайомилися з історією та сьогоднінням університету, відвідали Центр суперкомп'ютерних обчислень і зустрілися зі студентами, аспірантами, викладачами та працівниками Наукового парку "Київська політехніка". Вони мали прочитати для них лекцію на тему "Інтернет-технології, інновації та венчурні інвестиції", але з самого початку лекції перейшла в живе спілкування.

На кілька запитань відповів Хосе Марін – його як засновника венчурної компанії IG Expansion запитували про те, які проекти сьогодні можуть бути найбільш запитаними на ринку, і про особливості роботи в галузі венчурних інвестицій. Проте особливу цікавість викликав виступ Естер Дайсон – авторки відомої книги "Життя в епоху інтернету" ("Release 2.0: A design for living in the digital age"), знатної у світі американської журналістки-аналітика, яка спеціалізується на питаннях розвитку високих технологій, економіки та інтелектуальної власності, її водночас – успішного підприємця та інвестора.

Естер Дайсон є також засновницею форуму "Школа польотів" для підприємців, які працюють у галузі приватної авіації та цікавляться освоєнням космічного простору, і цей бік її

Виступає Естер Дайсон

кар'єри зовсім невипадковий: вона пройшла підготовку до космічних польотів і була дублером Чарльза Симоні під час польоту "Союз ТМА-14" 26 березня 2009 року. Тож запитання до неї стосувалося буквально всього – від її дитячих мрій до ситуації на ринку IT, яка складається у зв'язку з кризовими явищами у світовій економіці. Відповіді на них часом були до певної міри парадокальними, але надзвичайно цікавими і дозволили поглянути на перспективи ринку високих технологій очима людини, для якої він є рідною стихією.

Інф. "КП"

Виступає
С.М.Письменний

20-21 жовтня відбулися засідання III Науково-практичного семінару з міжнародною участю "Економічна безпека держави і науково-технологічні аспекти її забезпечення" (Недінські читання). До переліку організаторів заходу увійшли: НТУУ "КПІ", Державна установа "Інститут економіки та прогнозування НАН України", Державна установа "Інститут енергетики Ризького технічного університету", доктор інженерних наук А.Ю. Махнітко.

На семінарі було розглянуто та обговорено питання, які стосуються: забезпечення економічної безпеки в умовах подолання наслідків глобальної фінансово-економічної кризи; забезпечення сталого розвитку та протидії глобальним кліматичним змінам; проблем енергетики в системі забезпечення економічної безпеки та сталого розвитку. На секціях було розглянуто понад 60 доповідей.

Матеріали семінару опубліковано у збірнику праць "Економічна безпека держави і науково-технологічні аспекти її забезпечення". За результатами роботи семінару підготовлено аналітичні матеріали щодо стану забезпечення економічної безпеки держави, а також розроблено рекомендації урядовим організаціям України щодо шляхів вирішення існуючих проблем у цій сфері.

За інф. ТЕФ

Українсько-китайський центр НТУУ "КПІ"

Київська політехніка має давні тісні зв'язки з багатьма зарубіжними країнами: в КПІ навчаються громадяни іноземних держав, студенти та співробітники університету беруть участь у численних зарубіжних наукових заходах, стажуванні, навчанні, укладено десятки договірів про співробітництво із зарубіжними університетами. 19 жовтня відбулося відкриття Українсько-китайського центру НТУУ "КПІ", в якому взяли участь керівники університету, делегація Китайського народного товариства дружби із зарубіжними країнами, Асоціація українсько-китайського співробітництва, студенти – громадяни КНР, відмінники навчання та ін.

Гости ознайомилися з Музеєю площею, Алесю видатних учених, НТБ, науковим парком, ДПМ НТУУ "КПІ".

Вітаючі учасників церемонії з нагоди відкриття центру, директор С.І.Сидоренко (на фото – другий справа) зауважив, що Українсько-китайський центр НТУУ "КПІ" сприятиме розвитку освітніх, наукових і культурних проектів КПІ та співробітництву між КНР і Україною в цілому.

У слові-відповіді віце-президент Китайського народного товариства дружби із зарубіжними країнами п.Лі Цзяньпін (на фото – другий зліва) наголосив, що НТУУ "КПІ" робить величезний внесок у розвиток своєї країни. "Китай швидко розвивається, особливо у сфері науки, – сказав він, – але у вас теж є багато такого, чого нам слід повчитися". Він назвав відкритий центр важливим містком співробітництва між нашими країнами. Також гость подякував керівництву НТУУ "КПІ" за активну роботу з підготовки фахівців для КНР та висловив сподівання, що китайські студенти добре навчаються і зможуть у майбутньому приступити обом нашим країнам.

Заступник голови Асоціації українсько-китайського співробітництва С.А.Кошовий (на фото – перший справа) у своєму виступі дав високу оцінку зусиллям НТУУ "КПІ" по зміцненню науково-освітніх зв'язків між КНР та Україною, які сприяють зближенню наших народів.

У заключному слові С.І.Сидоренко сказав, що українці із задоволенням сприймають успіхи народу КНР. "Ми хотіли б і свою країну бачити сильною, науково розвиненою, – додав він. – Сподіваємося, що діяльність Українсько-китайського центру сприятиме цьому".

Відкрито японський мовний центр

21 жовтня 2011 року НТУУ "КПІ" відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол Японії в Україні п. Тоїчі Саката. Пан посол ознайомився з навчальною та науковою діяльністю університету, його інфраструктурою, з діяльністю Українсько-японського центру НТУУ "КПІ".

За участю п. Тоїчі Саката та представника Японського фонду п. І.Нішізава в Українсько-японському центрі НТУУ "КПІ" відбулося відкриття "Мовного центру Українсько-японського центру НТУУ "КПІ" – Японський фонд".

"Мовний центр Українсько-японського центру НТУУ "КПІ" – Японський фонд" засновано у структурі Українсько-японського центру НТУУ "КПІ" згідно з Договором про співробітництво між Японським фондом та Національним технічним університетом України "Київський політехнічний інститут" з метою зміцнення культурного співробітництва та взаєморозуміння між Україною та Японією.

"Мовний центр Українсько-японського центру НТУУ "КПІ" – Японський фонд" буде пропонувати мовні курси із запровадженням стандартів Японського фонду та нових методів вивчення японської мови та культури, здійснювати підготовку викладачів з японської мови та культури, надавати довідкові матеріали з японської мови та культури і забезпечувати можливість користуватися бібліотекою УЯЦ НТУУ "КПІ", організовувати культурні заходи, пов'язані з вивченням японської мови, здійснювати адміністративну діяльність стосовно вищезгаданої програми.

Інф. "КП"

Міжнародний семінар на ТЕФ

Виступає
С.М.Письменний

20-21 жовтня відбулися засідання III Науково-практичного семінару з міжнародною участю "Економічна безпека держави і науково-технологічні аспекти її забезпечення" (Недінські читання). До переліку організаторів заходу увійшли: НТУУ "КПІ", Державна установа "Інститут економіки та прогнозування НАН України", Державна установа "Інститут енергетики Ризького технічного університету", доктор інженерних наук А.Ю. Махнітко.

На семінарі було розглянуто та обговорено питання, які стосуються: забезпечення економічної безпеки в умовах подолання наслідків глобальної фінансово-економічної кризи; забезпечення сталого розвитку та протидії глобальним кліматичним змінам; проблем енергетики в системі забезпечення економічної безпеки та сталого розвитку. На секціях було розглянуто понад 60 доповідей.

Матеріали семінару опубліковано у збірнику праць "Економічна безпека держави і науково-технологічні аспекти її забезпечення". За результатами роботи семінару підготовлено аналітичні матеріали щодо стану забезпечення економічної безпеки держави, а також розроблено рекомендації урядовим організаціям України щодо шляхів вирішення існуючих проблем у цій сфері.

За інф. ТЕФ

Звітно-виборча конференція студентів університету

20 жовтня 2011 року в приміщенні ЦКМ НТУУ "КПІ" відбулася Звітно-виборча конференція студентів університету. На ній голова Студентської ради НТУУ "КПІ" Олег Десятов відзвітував за період з жовтня 2010 по жовтень 2011 р.

У конференції взяли участь делегати від студентів усіх факультетів та інститутів, актив Студентської ради та представники адміністрації. На початку конференції ректор НТУУ "КПІ" Михайло Згуровський виступив з вітальним словом, у якому наголосив на важливості демократичних процесів в університеті та ролі, яка відведена студентству в житті соціуму.

Далі голова Студентської ради відзвітував за виконану роботу, відзначивши суттєве покращення якості роботи студентів, зростання кількості проведених проектів, їх масштабів та рівня, а також висловив подяку всім присутнім за їх внесок у розвиток студентського руху в КПІ.

Наступним етапом конференції були вибори нового голови Студентської ради. Крім Олега Десятова, висунув свою кандидатуру ще один претендент – голова Студентської ради ММІФ Кирило Телляков. Кожен із кандидатів презентував свою передвиборчу програму, і всі бажаючі могли особисто поставити їм свої запитання. У ході голосування було визначено переможця. Ним став Олег Десятов, який набрав 176 голосів. Таким чином, Олег, який обирається вже втретє, ще раз підтверджив довіру до нього всього студенського колективу КПІ.

Віталій Луговець,

заст. головного редактора ГОСС
Студоради НТУУ "КПІ"

Конференція, яка є вищим представницьким органом студентів КПІ, також обрала членів Вченій ради та делегатів на конференцію трудового колективу НТУУ "КПІ" (111 студентів) і ухвалила зміни до Положення про Студентську самоврядування, які стосувалися діяльності Студентської ради студмістечка.

Варто зазначити, що за останній рік співпраця між усіма студентськими організаціями КПІ – Студентською радою НТУУ "КПІ", студентською радою студмістечка і профкомом – перейшла на новий рівень. Цей факт підтвердила дискусія з приводу виборів нового ректора. Делегати були єдині в намірах відстоювати право студентів на демократичний та прозорий виборчий процес. Тож було створено комісію, до якої увійшли голови студентських організацій Олег Десятов, Євген Юрдига та Андрій Гаврушкевич, яка надалі координуватиме дії студентів з метою відстоювання інтересів КПІ, а також вести діалог з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України від імені студентів.

Заключне слово на конференції зняв проктор з навчально-виховної роботи Геннадій Борисович Варламов. Від імені адміністрації він висловив підтримку дій студентських організацій і подякував усім присутнім за активну життєву позицію і небайдужість до майбутнього КПІ.

ПОВОРОТИ ДОЛІ ВАЛЕНТИНА БЕРЕЖКОВА

За воєю обставин він був учасником багатьох історичних переговорів і зустрічей на вищому рівні, коли визначалися долі Європи і світу, брав участь у підготовці і підписанні договору про ненапад між Німеччиною і Радянським Союзом (також відомий як пакт Молотова – Ріббентропа – міжурядова угода, підписана 23 серпня 1939 р.), був свідком, коли міністр закордонних справ Німеччини Ріббентроп оголосив війну Радянському Союзу. Як особистий перекладач Сталіна і міністра закордонних справ Молотова був присутній на міжнародних зустрічах і конференціях, у тому числі на Тегеранській конференції І.В.Сталіна, Ф.Рузвельта та У.Черчілля (1943 р.), конференціях на віллі Думбартон-Окс у Вашингтоні (1944 р.), де представники СРСР, США, Великобританії і Китаю підготували пропозиції, які стали основою Статуту ООН.

Дипломат, журналіст-міжнародник, доктор історичних наук, член Спілки радянських письменників, широко відомий своєю мемуарною та історичною літературою. Особливо популярні його книги "Тегеран-43", "Как я стал переводчиком Сталлина", "Страницы дипломатической истории" та інші. Ця людина – Валентин Михайлович Бережков (псевдонім – Богданов), за освітою інженер-технолог, який навесні 1938 року успішно закінчив механічне відділення Київського політехнічного інституту. Його творче життя, потужна сила духу і незламна воля у досягненні мети має бути прикладом для наслідування студентами багатьох майбутніх поколінь.

Валентин Бережков народився 2 липня 1916 р. в Петербурзі. Його батько був вихідцем з бідної сім'ї провінційного вчителя, рано залишився круглим сиротою, сам вибився в люди. Закінчивши в Чернігові із золотою медаллю гімназію, вступив до Петербурзького політехнічного інституту, після закінчення якого відразу ж отримав посаду старшого інженера на Путіловській суднобудівній верфі, що принесло йому пристойний заробіток. Невдовзі одружився з випускницею Смольного інституту шляхетних дівчат. Здавалося, життя обієє щастя і достаток. Навесні 1916 року йому запропонували очолити закупівельну комісію для придбання військових і торгових суден в Америці, але він через загрозу від німецьких підводних човнів в Атлантиці відмовився від плавання через океан з вагітною дружиною (через декілька місяців вона народила сина, якого назвали Валентином). Потім була революція, громадянська війна, голод і поневіряння.

У 1920 році сім'я переїхала в Україну – в село Сваричівка на Чернігівщині, де жила сестра батька Любка, яка працювала акушеркою в сільській лікарні. Скрута змусила шити чоботи і варити мило. Незабаром родина переїхала до Києва. У 1923 році становище змінюється на краще – Михайло Бережков займає посаду технічного директора і головного інженера заводу "Більшовик", великого на ті часи підприємства з виробництва сільськогосподарських машин, заснованого ще в 1881 році швейцарським бізнесменом Яковом Гретером та німецьким інженером Філіппом Мозером як чавуноливарний завод для випуску обладнання для цукрових заводів. У 1919 році це підприємство було націоналізовано і перейменовано в "Перший державний машинобудівний завод", а в 1922 році, на честь 5-ї річниці Жовтневої революції, отримало назву "Більшовик" і було перепрофільовано на машинобудування для хімічної, гумотехнічної та шинної промисловості, а також оборонної промисловості.

Дитячі захоплення Валентина часто приводили його в цехи цього заводу. То були світлі, безтурботні часи. Район, де знаходився завод "Більшовик", був не тільки робітничим. Поблизу, серед зеленого масиву, стояли корпуси Політехнічного інституту, які потім стануть йому рідними.

У жовтні 1923 року Валентин пішов у перший клас школи, яка була розташована по сусідству з "Більшовиком", а вечорами, двічі на тиждень, займався німецькою та англійською мовами з репетитором. Він опирався цим заняттям, не підозрюючи, яку важливу роль знання іноземних мов зіграє в його долі. Але батьки розуміли, що це йому в житті знадобиться.

Весною 1926 року батько став головним інженером машинобудівного заводу "Ленінська кузня". Як інженер-кораблебудівник він був залучений також до проектування нової верфі на Дніпрі.

Довелось залишити прекрасну директорськусадибу "Більшовика" і перебратися в центр міста. Батькові вдалося вступити до житлово-будівельного кооперативу, який щойно завершив будівництво двоповерхового чотириквартирного будинку в Липках, колись аристократичному районі Києва.

Квартира дісталася сім'ї на першому поверсі. Тут, по сусідству, були квартали, з давніх часів населені киянами німецького походження. Вулиця, навколо якої розташувалася колонія німців, називалася Лютеранською (згодом вона була перейменована у вулицю Енгельса). На ній знаходилася школа-семирічка, де всі предмети викладали німецькою, а російська і українська вважалися іноземними мовами. Це була також семирічка, як і всі інші радянські "трудові школи" того часу, що давали початкову освіту підліткам, але атмосфера тут істотно відрізнялася від тієї, яка панувала в школі по сусідству з "Більшовиком". Приблизно половина хлопців була з німецьких сімей, решта – українці, росіяни, євреї, поляки. За соціальним станом школярі також являли собою досить строкату картину. Тут були діти робітників, службовців, науковців, ремісників і приватних підприємців.

Прагнення потрапити в середовище старшокласників спонукало Валентина після третього класу за час літніх канікул підготувати весь курс занять четвертого класу. Восени він склав іспити і був заразований до п'ятого класу. У 1928-му батька Бережкова за безпідставним обвинуваченням репресували. Тоді сім'я страшенно бідувала, не маючи заощаджень, мама мусила давати приватні уроки з англійською та німецькою мовами. Проте скоро батька звільнили за недоведеністю звинувачень.

Наприкінці травня 1930 р. Валентин склав випускні іспити, а у вересні почав працювати на заводі "Більшовик". Тоді випускники семирічка зазвичай відразу поступали на роботу, а ті, хто хотів продовжувати навчання, займалися вечорами на робфаківських курсах, готуючись до іспитів в інститут або технікум. Його заразували молодшим електромонтером з окладом 40 рублів на місяць і з "робочою

хлібною карткою. Бережкову доручили виготовляти щітки для колекторів. З великою шматкою спресованого графіту треба було випилювати ножівкою кубики за заданими розмірами, потім шляхом гальванізації наростили на одному кінці мідний шар і прикріпіти клеми для проводів. Робота йому подобалась, незважаючи на те, що до кінця зміни графітовий пил віддався у брови й вій.

Продовжуючи працювати, Валентин Бережков пішов на вечірні курси іноземних мов з метою отримати диплом, що давав право працювати перекладачем. Курси були трирічні. Випускні іспити він склав, не провчившись і двох років. Постіпово та, що до кінця зміни графітовий пил віддався у брови й вій.

В. Бережков на схилі літ

випробуваннях яких влітку 1937 року він брав участь.

Навесні 1938 року Бережков після закінчення інституту був направлений на знаменитий революційними традиціями київський завод "Арсенал", що значився в оборонному реєстрі під номером 393. Йому належало стати зброярем, але доля розпорядилася по-іншому. На вічірньому відділенні Київського політехнічного інституту не було військової кафедри. Всі студенти на час навчання мали відстрочку від призову, і тепер треба було пройти дійсну військову службу. Правда, ті, що закінчили інститут, користувалися пільгами: у сухопутних військах служили рік замість двох, а на флоті – два роки замість чотирьох.

На початку листопада прийшла повістка з військомату, і Бережков під враженням романтичних спогадів батька, який в молодості після закінчення Гатчинського морського інженерного училища здійснив плавання навколо Європи – з Петербурга до Одеси, виявив бажання служити на флоті. У штабі Тихоокеанського флоту у Владивостоці його заарахували до інженерного відділу, де він, як інженер-механік зі знанням двох іноземних мов, був помічений керівництвом. Через кілька місяців його направляють у складі закупівельної комісії до Німеччини для прийому зброяння на заводах Круппа, де він привернув до себе увагу наркома суднобудівної промисловості Тевосяні, який очолював комісію. Причиною цього став випадок, коли перекладачка, яка супроводжувала наркома, недостатньо володіла технічною термінологією і не змогла перекласти російською багато чого з того, що пояснював інженер фірми, і Бережков став її допомагати. Цей випадок став початком крутої повороту його долі.

Надалі він працював референтом-перекладачем в Наркомовішторзі у А.І.Мікояна, звідти був переведений до наркомату закордонних справ, яким керував В.М.Молотов. У 1940 р. брав участь у переговорах з німцями радянської урядової делегації на чолі з В.М.Молотовим в Берліні. У грудні того ж року призначений першим секретарем посольства СРСР у Німеччині і асистентом наркома.

I, нарешті, найкрутіший поворот долі. Й.В.Сталін зауважує, що його перекладач з англійської допускає помилки. Вождь радянського народу звертається до Молотова – чи немає у того хорошого перекладача з англійської. "Є, але тільки з німецької", – відповідає нарком. "Я скажу – вивчити англійську", – заявляє Сталін. I Бережкову терміново доводиться попішувати своє знання з англійської. З цього періоду розпочалася "кремлівська епоха" його біографії.

Наприкінці 1944 р. В.М.Бережкова перевели на журналістську роботу через підозру, що його батьки, які перебували під час німецької окупації в Києві, опинилися на Заході. Він працював головним редактором журналу "Война и рабочий класс" (згодом популярний журнал "Новое время"), потім, брав участь у створенні нового журналу "США. Економіка. Ідеологія. Політика". У 1979–83 рр. працював першим секретарем радянського посольства у Вашингтоні. В 1992 р. перебрав до США викладачем за контрактом у каліфорнійських університетах. Помер В.М.Бережков 24 листопада 1998 р. у Каліфорнії (США), похований на Ваганьковському кладовищі в Москві.

**А.К.Скуратовський, доцент,
В.Янковий, доцент**

В. Бережков (другий зліва)

Погляд замріяними очима

У виставковій залі ім. Веніаміна Кушніра ФСП відкрилася виставка художньої фотографії "Мій рідний КПІ" Ади Євгеніївни Ізволенської – старшого викладача кафедри нарисної геометрії ФМФ.

Шанувальникам мистецтва нашого університету вже добре відомі твори майстрині, яка постійно бере участь

у фотовиставках "Таланти КПІ", а на трьох останніх одержувала перші премії в номінації "Види КПІ". У нашій виставковій залі це вже друга її виставка, яка дуже тепло сприймається студентами. Тематика виставки – архітектура та паркова зона "КПІ", студентська молодь, яку, за словами Ади Євгеніївни, вона дуже любить і хоче своїми творами подарувати їй позитивну енергію. "Художня фотографія звертає увагу студентів на красу та значущість університетського середовища, у якому вони проводять свої найкращі роки, а в далекому майбутньому будуть згадувати "КПІ" як неповторну чарівну казку", – говорить Ада Євгеніївна.

Спостерігаю Аду Євгеніївну на "фотопоплованні". Вона не вишукує якісь оригінальні ситуації, як це роблять інші фотографи, а дивиться навколо замріяними очима, і в простому і звичайному бачить красу, невидиму для пересічного байдужого погляду.

Розмовляємо про завдання мистецтва та творче кredo художника. Ада Євгеніївна ділиться зі мною: "Я багато

думала над доцільністю свого захоплення фото-мистецтвом. З одного боку, це потреба бачити і фіксувати прекрасне та неповторне, а з другого – краса і добро представлені у творі мистецтва в концентрованому вигляді, чи то у картині, чи то у фотографії, і здатні активно генерувати у глядача позитивне світосприймання, а відтак і позитивну дійову енергію. Отже, я впевнена, що мое захоплення збагачує не тільки мене, і я прагну, щоб збагачувало також і інших, особливо нашу молодь". Що ж, краще не скажеш. Успіху Вам, Адо Євгенієвне.

Г.Ю. Марченко,
заслужений лабораторії естетики ФСП,
член Національної спілки
художників України

Якби ми мали художницю такого рівня майстерності, то змусили б заговорити про неї цілий світ!

Пабло Пікассо

"Щастя"

Переконана, що неперевершенні роботи Катерини Білокур, самобутньої художниці з народу, всі знають, бачили в музеях та на виставках, милувалися ними, захоплювалися. Справді, не можна лишатися байдужим перед палітурою таких природних образів, ніжніх фарб. Квіти... квіти... вони як діти з Любов'ю виплекані: півонії і мальви, жоржини і троянді, маки і чорнобривці, калина, тюльпани, флокси... Малюючи їх, вона неначе сагала найдосконалішої, найгармонійнішої краси, яку закладено природою в квітах і якої їй бракувало в житті осо-бистому. "Ta як же їх не маловати, як вони ж такі красиві! А як прийде весна, та зазеленіють трави, а потім і квіти зацвітуть! Ой Боже май! Як глянеш кругом, то та гарна, а та ще краса, а та ще чудовіша, та начебто аж посилюються до мене, та як не промовляють: "Хто ж нас тоді буде малювати, як ти покинеш?" То все на світі забуду, та я знову малюю квіти. Ой, не гнівайтесь на мене, мої близькі! І дaleкі друзі, що я малюю квіти, бо із

квітів картини красиві". Кожне полотно – гімн життю, зізнання у коханні української природи.

Бажання пізнати глибше художній світ Катерини Білокур покликало нас, викладачів факультету лінгвістики, у дорогу, до її садиби-музею у Богданівці поблизу Яготина.

На гостину до Майстрині

Біля пам'ятника художниці

Біля хати – сама Майстриня серед троянд – скульптура роботи Івана Білокура, племінника художниці.

Радісно, гостинно зустріли нас працівники музею, натхненно розповіли про непростий життєвий шлях Катерини Василівни, ознайомили з експози-

цією. Невеличка ошатна оселя: портрети родичів, картини, книги, рушники. Усе нібито просто, традиційно, проте в усьому цьому щось непересічно тонке, глибоко духовне. Не без сліз дивились уривки з кінофільму про долю митця, особливо вражали кадри про відвідини художницею митця Тараса Шевченка. "Тарасе Григоровичу, батечку, голубчуку, соколику, ви самі це гарно знаєте, теж колись по світу блукали та людей

шкуали, хоч ви мертвий, допоможіть мені стати художником!" – зверталася тоді Катерина Білокур до свого вчителя. І вона стала художником, і не просто малярем, а генієм у цій справі.

А.Ф. Нечипоренко,
ст. викладач кафедри української
мови, літератури та культури, ФЛ

ПОМИРКУЙТЕ

Задача "Гроші в борг"

розраховуватись студенти вирішили так, щоб гроші переходили тільки "з рук в руки", тобто від однієї особи до іншої?

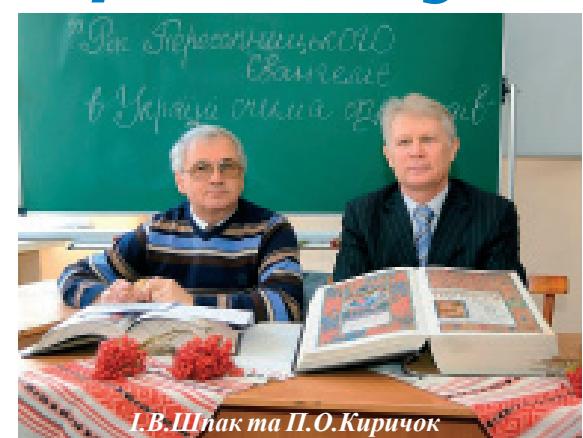
В.В. Дрозд,
доцент кафедри математичного аналізу
та теорії ймовірностей

Студенти групи вирішили допомогати одне одному грошима. Викладач порадив ім записувати тільки суми грошей, які вони позичили комусь або самі у когось позичили, не записуючи імен. "Як же ми розрахуємося одне з одним перед канікулами?" – спітали студенти. Дійсно, як це зробити найоптимальнішим чином, якщо

шкуали, хоч ви мертвий, допоможіть мені стати художником!" – зверталася тоді Катерина Білокур до свого вчителя. І вона стала художником, і не просто малярем, а генієм у цій справі.

А.Ф. Нечипоренко,
ст. викладач кафедри української
мови, літератури та культури, ФЛ

Свято української Першої книги у ВПІ

I.V. Шпак та P.O. Киричок

У серпні 2011 року виповнилося 450 років з часу створення Пере-сонницького Євангелія. Ця дата була урочисто відзначена у видавничо-поліграфічному інституті. Організатори, студенти товариства "Бібліо-6P", зробили все, щоб створити святочну атмосферу. Аудиторія була оформлена в українському народному стилі. Звучала класична музика. Ведучі – студенти Юлія Колесник та Ігор Степанюк – підготували і провели презентацію факсимільного видання Пере-сонницького Євангелія.

Директор ВПІ професор П.О. Киричок представив почесного гостя – директора видавничого дому "АДЕФ-Україна" І.В. Шпака. Цей видавничий дім у 2008 р. здійснив факсимільне видання Пере-сонницького Євангелія.

Справа ця була дуже непростою, бо книга мала бути максимально близькою до оригіналу за розмірами і вагою (а це 964 сторінки тексту, формат книги 240x380 мм, а вага 9,3 кг). Папір на додаток повинен був нагадувати пергамент відповідної щільності, для чого видавці застосували дизайнерський офсетний папір високої щільності, виготовлений на замовлення. Необхідно було також повністю відтворити колір сторінок та чорніл, ілюстрації, пошкодження, по-

мітки. Багато проблем було вирішено на етапі додрукарської підготовки макету: виконано електронну реставрацію книги, зокрема, усунено геометричні деформації сторінок і залишкові дефекти (порошинки, подряпини).

Затамувавши подих, студенти слухали розповідь про величезну роботу, яку здійснив видавничий дім під час підготовки видання.

Потім були цікаві вікторини і тематичні конкурси з нагородженням переможців.

Свято закінчилося, але подробиці відтворення унікальної пам'ятки стануть у пригоді майбутнім препрограм, редакторам, книгознавцям, технологам та економістам.

Олександра Морєва

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення посади завідувача кафедри

(доктор наук, професор)

– теоретичної механіки, яка буде вакантною з 18 січня 2012 року.

на заміщення вакантної посади професора кафедри

(доктор наук, професор)

– теоретичної та прикладної економіки.

на заміщення посад доцента (доктор наук, кандидат наук, доцент), асистента, які будуть вакантні

з 02 січня 2012 року по факультету, кафедрах:

Фізико-математичний факультет

Кафедра нарисної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки

доцентів – 1

Кафедра математичного аналізу та теорії ймовірностей

асистентів – 1

на заміщення вакантних посад доцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент) по інститутах, факультетах, кафедрах:

Механіко-машинобудівний інститут

Кафедра прикладної гідроаеромеханіки і механотроніки

доцентів – 1

Видавничо-поліграфічний інститут

Кафедра технології поліграфічного виробництва

доцентів – 1

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра теоретичної та прикладної економіки

доцентів – 2

на заміщення посад старших викладачів (кандидат наук), асистентів, тимчасово зайнятих до проведення конкурсу

по інституту, факультетах, кафедрах:

Механіко-машинобудівний інститут

Кафедра прикладної гідроаеромеханіки і механотроніки

ст. викладачів – 1

Фізико-математичний факультет

Кафедра нарисної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки

асистентів – 1

Кафедра математичного аналізу та теорії ймовірностей

асистентів – 2

Приладобудівний факультет

Кафедра наукових, аналітичних та екологічних приладів і систем

ст. викладачів – 1

Міжуніверситетський медико-інженерний факультет

Кафедра фізичного виховання

ст. викладачів – 2

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.

Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кафедр, кімн. 243.

«КІЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

03056